

Zpráva ze zahraniční služební cesty do Itálie

Účel cesty: Pokračování v systematickém průzkumu fondů Státního archivu ve Florencii za účelem zjištění jejich vztahu k fondu Rodinný archiv toskánských Habsburků

Termín: 19. – 29. 10. 2013

Zprávu podává: Jan Kahuda, VI. oddělení Národního archivu

Schválila: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu, podepsáno elektronicky

Datum vyhotovení: 4. 11. 2013

Část obecná:

Letošní služební cesta navázala jak po formální stránce, tak zejména po stránce odborné náplně na mou loňskou služební cestu, kdy jsem byl ve Florencii poprvé. I tentokrát se na odborné i organizační přípravě cesty podílela dlouholetá správkyně fondu Rodinný archiv toskánských Habsburků a průkopnice archivního výzkumu ve Florencii PhDr. Eva Gregorovičová, které za její pomoc velice děkuji.

Do Florencie jsem odjel autobusem společnosti Studentagency dne 19. 10. 2013 v 18.00 hod. (příjezd Florencie 20. 10. 2013 v 11.00 hod.). Ubytování jsem měl rezervováno stejně jako v loňském roce v Istituto Salesiano dell'Immacolata, Via del Ghirlandaio 40, výhodně položeném poblíž archivu. V pondělí 21. 10. 2013 jsem si vyzvedl bez komplikací v pobočce Banca d'Italia finanční zálohu.

Zpáteční cesta proběhla rovněž autobusem Studentagency, z Florencie jsem odjel dne 28. 10. 2013 v 17.00 a do Prahy přijel následující den v 10.15 hod.

Během cesty se nevyskytly žádné komplikace.

Část odborná:

Ve Státním archivu ve Florencii jsem pokračoval ve studiu fondu Asburgo-Lorena obsahujícím písemnosti ústřední správy habsburského majetku v Toskánsku v období po sjednocení Itálie. Soustředil jsem se zde na několik okruhů:

1. personální struktura centrální administrace, postihnutí profesních kariér jednotlivých úředníků a normativy upravující jejich postavení (fasc. 17, 83, 96, 97)
2. způsoby komunikace mezi centrální administrací a lokálními správami jednotlivých statků a domén (fasc. 19–25)
3. způsoby komunikace mezi centrální administrací a toskánským velkovévodou Ferdinandem IV. (fasc. 101, 105–107)
4. kontakty mezi správou majetku toskánských Habsburků v Čechách a v Toskánsku (fasc. 103)

Zpracování těchto dílčích témat umožňuje nahlédnout do způsobu a metod správy habsburského majetku v období od konce 60. let 19. století do počátku 20. století, dále se snaží postihnout diplomatickou charakteristiku jednotlivých typů písemností, které jsou pro tento typ správy využívány. Zjištěné informace poslouží ke komparaci tohoto správního modelu s výkonem správy uplatňovaným na českých panstvích toskánských Habsburků. Poslouží dále jako podklad pro srovnání typů písemností uložených ve Státním archivu ve Florencii a v Národním archivu (zejména fondové části RAT – Ferdinand IV. a RAT – Administrace toskánských statků) a pomůže při jejich budoucím uspořádání.

Analýza tohoto dílčího tématu byla v letošním roce ve Státním archivu ve Florencii ukončena a rád bych ji zpracoval formou stručné zprávy v roce 2014 pro *Paginae historiae*. Výzkum v tomto fondu jsem se snažil dále doplnit studiem literatury k danému tématu v Národní ústřední knihovně ve Florencii (Biblioteca Nazionale Centrale).

Mimo hlavní téma jsem se snažil ve zmíněné knihovně rovněž prostudovat nejvýznamnější díla předního italského archiváře Elia Lodoliniho (* 1922), zejména jeho monografie *Archivistica. Principi e problemi* (7. vydání, 1995), *Lineamenti di storia dell'archivistica italiana* (1991), *Organizzazione e legislazione archivistica italiana dall'Unità*

d'Italia alla costituzione del Ministero per i beni culturali e ambientali (4. vydání, 1989) a Storia dell'archivistica italiana. Dal mondo antico alla metà del secolo XX (5. vydání, 2008) a některé časopisecké články. O E. Lodolinim bych rád do budoucna připravil medailon pro rubriku Představujeme v Archivním časopise.

Obdobně jako v loňském roce jsem projednal z pověření dr. Gregorovičové se správkyní osobních fondů a rodinných archivů Státního archivu ve Florencii dr. Orsolou Gori některé detaily týkající se přípravy tištěného vydání inventáře k fondové části RAT – Petr Leopold.

Závěr:

Bude-li pro příští rok schválen navrhovaný týdenní studijní pobyt ve Florencii, rád bych se při něm vrátil k analýze korespondence G. G. Mediciho adresované jeho otci, kterou jsem zahájil v roce 2012.

Závěrem bych stejně jako v předchozím roce rád zdůraznil, že jsem měl s potěšením možnost vnímat pozitivní obraz Národního archivu a českého archivnictví ve Státním archivu ve Florencii a zvláště doslova na každém kroku oceňovat zásadní přínos dr. Gregorovičové a jejího dlouholeté činnosti k jeho vytvoření.